

Taarifa kuhusu COVID-19 kwa Watu Walio na Hali Fulani za Kiafya

Tarehe 5 Machi 2021

Chanjo za COVID-19 ni salama. Lakini kuna baadhi ya watu ambao wanapaswa kuzungumza na watoa huduma zao za afya kabla ya kupewa chanjo. Ikiwa unapata taarifa hii, ni kwa sababu tunaamini unaweza kufaidika kwa kuongea zaidi na mtoa huduma wako wa afya kabla ya kupokea chanjo, ili kuwa salama.

Ikiwa umewahi kuwa na athari kali ya mzio (kama anaphylaxis) kwa chochote hapo awali, au ikiwa umekuwa na athari ya mzio mara tu baada ya kupokea chanjo nyingine au tiba ya dawa ya kudungwa sindano (ikiwemo sindano kwenye mshipa, misuli, au chini ya ngozi), unapaswa kuzungumza na mtoa huduma wako wa msingi kuhusu historia yako ya mzio ili aweze kusaidia kujua ikiwa ni salama kwako kupewa chanjo ya COVID-19, au ikiwa chanjo moja maalum inaweza kukufaa zaidi. Athari kali za mzio zinaweza kujumuisha dalili za kutishia maisha kama uvimbe wa uso wako, mdomo, au koo; kupumua au kupumua kwa shida; kupoteza ghafla shinikizo la damu; na dalili nyingine mbaya ambazo kawaida huhitaji mtu apewe epinephrine (k.m., sindano ya EpiPen) na uende hospitalini. Dawa yoyote au chanjo inaweza kusababisha athari ya mzio, na tafiti zilizoangalia usalama na ufanisi wa chanjo mpya za COVID-19 ziligundua kuwa athari mbaya za mzio zilikuwa nadra sana. Lakini mzio wa dutu fulani unaweza kukuweka katika hatari kubwa ya athari ya mzio kwa mojawapo ya chanjo za COVID-19. Kwa hivyo, inashauriwa uzungumze kuhusu historia yako ya mzio na mtoa huduma wako wa msingi ili uelewe vizuri hali ya athari yako ya mzio wa zamani, na ikiwa utahitaji tathmini ya ziada ya matibabu ili kujua ni nini kilisababisha athari zako za mzio kabla ya kupata chanjo ya COVID -19. Baada ya kujadili na mtoa huduma wako wa msingi, ikiwa inafaa kwako kupata chanjo ya COVID-19 (au ukichagua kupata chanjo) tutakupa, lakini basi tutakufutilia kwa dakika 30 baadaye ili kuhakikisha hauna mwitikio wa haraka kwa chanjo.

Ikiwa una kinga ya mwili iliyoathirika sana (k.m., kwa sababu ya kemotherapi, upandikizaji wa kiungo, au hali nyingine ya matibabu ambayo inafanya kinga yako isifanye kazi vizuri), unapaswa kuzungumzia hatari na faida za chanjo ya COVID-19 na mtoa huduma wako wa afya anayesimamia hali yako ya kinga. Bado unaweza kupokea chanjo ya COVID-19 kwa sababu hatutarajii kuwa kuna suala la usalama na wewe kupokea mojawapo ya chanjo. Hata hivyo, bado hatuna taarifa ya kutosha kuhusu usalama na ufanisi wa chanjo kwa watu walio na kinga ya mwili iliyoathirika sana. Ukipokea chanjo ya COVID-19, huenda haitaweza kukufaa kwa sababu mfumo wako wa kinga hauwezi kuunda mwitikio wa kinga kali au kutoa kingamwili zinazohitajika

kukukinga kikamilifu. Kwa hivyo utahitaji kuendelea kuchukua hatua za kujikinga dhidi ya COVID-19 hata baada ya kupewa chanjo.

Ikiwa una ujauzito kwa sasa, tunaomba uzungumze kuhusu hatari na faida za chanjo na mtoa huduma wako wa afya ya ujauzito. Chanjo mpya za COVID-19 hazijachunguzwa sana kwa wanawake wajawazito, kwa hivyo hatuna taarifa ya kutosha kuhusu usalama na ufanisi wao wakati wa ujauzito. Hata hivyo, kwa sababu chanjo za COVID-19 HAZINA virusi hai, tunaamini kuwa hatari ya chanjo kwako na kwa mtoto wako ambaye hajazaliwa ni ndogo. Tunajua pia kwamba maambukizo halisi ya virusi vya corona wakati wewe ni mjamzito yanaweza kuongeza hatari yako ya ugonjwa mkali ambao unaweza kusababisha kulazwa hospitalini na kuongeza hatari yako ya matokeo mabaya ya ujauzito, kama kuzaliwa kabla ya wakati. Kwa hivyo, tunafikiria kuwa wanawake wajawazito watafaidika na chanjo ya COVID-19, lakini tunaomba ujadili jambo hili na mtoaji wako wa ujauzito anayekujua wewe na mtoto wako vyema. Pia kuna taarifa zaidi inayopatikana kwenye tovuti ya CDC: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/recommendations/pregnancy.html>.

Baada ya kujadili hali zozote hapo juu na mtoa huduma wako wa afya, tutafurahi kukuratibu kupokea mojawapo ya chanjo za COVID-19 ikiwa wewe na mtoa huduma wako mnakubaliana na chanjo. Tunataka tu kuhakikisha kuwa una nafasi ya kujadili chanjo ya COVID-19 na mtoa huduma wako wa afya anayeaminika na unaweza kufanya uamuzi sahihi kwa afya yako.